

«Μετανάστρια, αυτή η αόρατη για την ελληνική πραγματικότητα»

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΩΤΗΡΧΟΥ**

Οικονομικοί λόγοι έφεραν τη Δήμητρα, καθηγήτρια Λυκείου, στην Ελλάδα. Πριν από 15 χρόνια. Α, και το μέλλον των παιδιών: το ένα είναι στο πανεπιστήμιο, το άλλο πτυχιούχος.

«Έχω ξεκινήσει από την Αλβανία αλλά δεν έχω φτάσει στην Ελλάδα, με την έννοια ότι δεν είναι εύκολο να αξιοποιήσεις τις δεξιότητές σου».

Εδώ δούλεψε αρχικά «όπως όλες» για χρόνια σε σπίτια. Μετά στο πρόγραμμα για τα παιδιά των φαναριών. Δεν της ανανέωσαν τη σύμβαση. «Ήταν πολύ συγκινητικό και ταυτόχρονα πολύ βαρύ βίωμα. Γιατί ήμουν δασκάλα, πονούσα πολύ αυτά τα παιδιά που έχουν μια σκληρή ζωή και μετά οι μαθητές σου είναι εδώ δίπλα, αλλά εσύ είσαι έξω. Όμως σαν μητέρα και σαν δασκάλα θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στους Έλληνες δασκάλους, γιατί παρ' όλο που δεν είχαν εξειδικευμένα προγράμματα ασχολήθηκαν με φροντίδα με τα παιδιά των αλλοδαπών. Πολλές φορές μπορεί να σε κοιτάξουν στραβά στο δρόμο, αλλά δεν σε νοιάζει, γιατί σε γεμίζει περηφάνια που τα παιδιά σου προχωράνε».

**Δήμητρα: Ζητάμε
φυλετική
αλληλεγγύη από
την Ελληνίδα
φίλη**

«Νομίζω ότι υπάρχει και μια σχέση επειδή η Αλβανία είναι κοντά στην Ελλάδα, υπάρχουν χιλιάδες ελληνικές λέξεις στην αλβανική γλώσσα και γι' αυτό τα παιδιά μαθαίνουν γρήγορα ελληνικά. Επίσης και ο πολιτισμός δεν τους είναι άγνωστος, γιατί είναι στα σχολεία: η κόρη μου έκανε εδώ ελληνική μυθολογία, αλλά την είχε διδαχθεί και στο Δημοτικό στην Αλβανία».

«Είμαι από τις λίγες που δεν έχω υποφέρει τον Γολγοθά για την έκδοση άδειας παραμονής, επειδή ο άνδρας μου είναι Έλληνας. Γι' αυτό και είχα πάντα καλή διάθεση προς την Ελλάδα, αν και προσπάθησα πολύ για τη ζωή μου εδώ. Θυμάμαι την πινακίδα όταν ερχόμουν εδώ από την Κακαβιά και διαπίστωσα ότι στα επτά γράμματα μόνον ένα ήταν διαφορετικό από τη γλώσσα μου. Το «B». Μου φάνηκε πολύ συμβολικό αυτό και το κράτησα, γιατί δείχνει ότι υπάρχουν πολλά πράγματα που μας συνδέουν».

Δούλεψε επίσης και στο Κέντρο Ερευνών για θέματα Ισότητας. Όπου και πάλι δεν της ανανέωσαν τη σύμβαση. «Πολλοί με κοιτούσαν περίεργα που βρήκα αυτές τις δουλειές, παρ' ότι προβλέπονταν στις προκηρύξεις οι θέσεις για αλβανόφωνη δασκάλα στη μια και για μετανάστρια στην άλλη. Ακόμη η κοινωνία δεν μπορεί να δεχθεί εύκολα πως μια μετανάστρια μπορεί να πιάσει μια θέση που ονειρεύεται και μια Ελληνίδα».

Η ενασχόληση με τα προβλήματα των μεταναστριών και η εμπειρία της την έφεραν πέρσι στη Βουλή, αλλά και στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ στην Αθήνα, ως εκπρόσωπο του Πανελλαδικού Δικτύου Γυναικών Μεταναστριών, να εξηγήει γιατί η θέση της μετανάστριας είναι δυσμενέστερη στην ελληνική πραγματικότητα. «Να σκεφτείς πως όταν μιλάμε για μετανάστες συνήθως εννοούμε άντρες.

Η μετανάστρια είναι αόρατη: βρίσκεται κυρίως στην παρανομία γιατί εργάζεται σε κλειστούς χώρους. Αναπόφευκτα, τα προβλήματά της είναι μεγαλύτερα: πληρώνεται λιγότερο, δουλεύει περισσότερες ώρες, χωρίς ασφάλιση, ευάλωτη σε κάθε εκμετάλλευση. Σε αυτό συμβάλλει και το νομοθετικό πλαίσιο στο οποίο βασίζεται η εργασία. Με ποιον τρόπο να διεκδικήσει ένσημα; Πώς να πληροφορηθεί για τα δικαιώματά της; Και χωρίς ένσημα πώς να ανανεώσει την άδειά της;».

Ακόμη, «μια μετανάστρια δεν μπορεί να κάνει οικογενειακή συνένωση, γιατί ποτέ δεν μπορεί να αποκτήσει εισόδημα που απαιτείται -τουλάχιστον 8.500 ευρώ συν 15% για κάθε μέλος. Άσε που αν είναι παντρεμένη με Έλληνα πρέπει να έχει την υπογραφή του άνδρα της για να ανανεώσει την άδειά της. Ούτε να χωρίσει μπορεί».

«Ο μισός μεταναστευτικός πληθυσμός είναι γυναίκες, ενώ υπάρχουν σχεδόν αμιγείς γυναικείες κοινότητες: ουκρανική, φιλιππινέζικη, βουλγαρική. Κάθε ομάδα έχει ιδιαιτερότητες. Οι γυναίκες που δουλεύουν στα σπίτια πολλές φορές υφίστανται ψυχολογική και σωματική βία. Έχουμε δει περιπτώσεις που ζούσαν σαν φυλακισμένες, δούλευαν από το πρωί ως το βράδυ χωρίς να έχουν ούτε μια μέρα ρεπό. Υπήρξε γυναίκα που για επτά χρόνια δεν είχε βγει από το σπίτι».

«Μετά τη δουλειά η μετανάστρια έχει και το βάρος της οικογένειας και του παιδιού. Πολλές Αλβανίδες υφίστανται λόγω κακής νοοτροπίας και τη βία των ανδρών τους. Οι Αφρικανές έχουν μεγάλο πρόβλημα με τη γλώσσα.

Οι Ουκρανές συνήθως είναι πολύ μορφωμένες. Εντάξει, είμαστε ρεαλίστριες, δεν ήρθαμε εδώ για να γίνουμε όλες καθηγήτριες, αλλά εδώ οι συνθήκες είναι τέτοιες που όχι μόνο δεν αξιοποιούν τις δεξιότητές μας αλλά μας κάνουν να ξεχάσουμε και τη μόρφωση που κουβαλάμε».

«Αναγνωρίζουμε ότι η Ελληνίδα έχει προχωρήσει και την έχουμε ως πρότυπο. Χρειαζόμαστε τη βοήθειά της για να γνωρίσουμε τα δικαιώματά μας. Και θέλω να στείλω και ένα μήνυμα στην Ελληνίδα φίλη για φυλετική αλληλεγγύη: να μην ξεχνάει πως και η μετανάστρια είναι γυναίκα.

Τίθεται και ένα θέμα ισότητας μέσα στο φύλο, καθώς το 95% των εργοδοτών των μεταναστριών είναι γυναίκες. Και είναι και φίλη, γιατί σε αυτήν θα πει πρώτα το όποιο πρόβλημα έχει και χρειάζεται συμπαράσταση».

«Όταν πας στην πατρίδα αναρωτιέσαι πού είσαι πιο ξένος. Μερικές φορές ένιωσα ότι εκεί είμαι πιο ξένη. Καταλαβαίνεις πώς είναι όταν ας πούμε κόβονται οι δεσμοί, η καθημερινή επαφή με τους ανθρώπους και η ζωή σου κυλάει σε έναν άλλο τόπο, παρά τις δυσκολίες, κάνεις τον κύκλο σου και τα παιδιά σου μεγαλώνουν εκεί και γίνεται τόπος τους...».